

Gecenin bir vakti esen rüzgar

2012-01-01

Yarılan zambaklar, ruhundan iktisat etmeye çalışıp başaramayanlar, ayna köşelerinde kararıp kalmışlar, sevgiliye yazılmış mektupların kokusu, hayattan sinmeye yarayan yorganlar, gözümü kapatınca çakan ışıklar, isyan herkese lazım, *bayana bir numara büyüğünü getir.*

Meslek sahibi kişilerin kendilerini mesleksizlerden ayırmak için kurdukları dilin içinde, tahfifle beraber bir düşmanlık da var mıdır? Hangi meslekten bahsediyoruz? Lafazanlık mesleğinden.

Şahsen kendimi, düşüncelerimi sıraya sokmak için yazmakla memur görüyorum ama bu yazdıklarımın herhangi bir manası olduğuna ve birinin bunları okuyunca bir adım ileri ve üç adım geri gideceğine itimadım yok. O sebeple *yayınca* denen illetle meşguliyet ham hayal geliyor. Öyle insanların varlığı bana illet gibi. Bir şeyi yapmak için başkasına sabreden, mesela yazmak için yayıncı denen yaşam formuna katlananlardan bahsediyorum. İşin yazı ticareti değilse, sevgili dostum, mana ehline karışmak, yazıyla dost olmak niyetindeysen, nasıl oluyor bu yazıyı ancak *ne kadar satar* diye değerlendiren birilerine yoldaş olabiliyorsun?

Yazı *satmamalıdır* değil, sadece bir hayret nidası bu. Kişi ticaret de yapabilir, herkesin bir ticareti var, kimileri de yazı ticareti yapar, müşteri varsa, alan bulunuyorsa, satmak da mümkündür tabi. Gocunacak bir tarafı yok. Anlamadığım bunu nasıl yaptıkları.

Hem yazı yazıp, hem bunu nasıl satabilir insan? Bir yazıya değer biçince, yani okkası beş kuruş kabilinden bir fiyat belirleyince, yazının anlattığı her şey o daracık değer in içine hapsoluyor. *Buna mecburuz* diyorsan, eh, aç kalacağına yazı sat tabi, ama limon satmak evla değil mi?

Neden onları küçük görüyorsun?

İnsanın karşısına çok tercih çıkıyor. Yazı satmak da bu tercihlerden biri. Hayatını yazı satarak kazanmaya çalışan kişinin, başka şeyleri satmak istemediği için böyle olduğuna kanaat edebiliriz, yani karpuz satmak istemediği veya zamanını kiralamak istemediği için yazılarını satıyordur. Anlamadığım bunun, yani yazar denen cinsin neden kendinde bir hakikat vehmi taşıdığı. Hepi topu yazısının karşılığında bir para bekleyen ve o verilmezse yazmayan bir adamsın, hakikat seninle ne etsin?

Yok böyle bir vehmin, derdin sadece eğlence ise, ha manken poposuna bakmış, ha senin kitabını okumuş ne farkeder?

Neden onları küçük görüyorsun?

Zaman akıyor, bizi yazı için kağıda, söz için insana ihtiyacın kalmadığı zamanlara getirdi ve bu gidişle yazının para karşılığında satılması *eskilerin tuhaf adetleri* cinsinden bir vaka olacak. Ah, yazarlık ölüyor, diğer tüm mesleklerle beraber, sadece robotlar ve onları programlamayı bilenler kalacak.

Çünkü dostum, senin yazdığın yazıyı, belki bir palto üstünü bu robotlar da yazabilir olacak. Bir robotum varken ve bana sesli ve görüntülü olarak sadece sevdiğim hikayeleri *uyduruyorken*, senin kasım kasım kasıldığın hallerine neden ihtiyaç duyayım?

Hala tartışıyorlar, telif hakkı, bilmemne kanunu, falan fişmekan adeti... Nedir mevzu? Yeryüzünde herkes ticaretinin kanun tarafından korunmasını istiyor, yazar takımı hakeza. O sebeple yazarlık mesleği şikayet edip durduğu dünyayı daha süslü, daha kabul edilebilir, daha *tüketilebilir* kılıyor. Başka bir faydası yok. Hakikati kitaplarda arayanların kelime ırmağının gazıyla geçirmelerindeki hikmet bu.

Ben böyle olmak istemiyordum. Yani yazar olmak. Hayatımı yazı satarak kazanmak. Kendi *kötü vakitlerimi* paraya çevirmek ve bunlardan bir de taltif almak istemiyordum. Yapmak istediğim, Marx'ın dediği gibi anlamaya çalışmaktan çok değiştirmektir; lakin imkanım olmadı, bundan sonra olur mu bilmiyorum. Ancak gördüğüm kadarıyla, yazmanın, bilmenin veya düşünmenin kendisi lezzetli bir faaliyetken, bunu başkalarına isbat etmeye çalışmanın, kendine yer bulmanın, yazısının veya düşüncesinin takdir edilmesine uğraşmanın ikinci derecede bir faaliyet olduğu. Belki ikinci derece de değil, üçüncü derece.

İşte bu sebepten bu faaliyeti robotlara, bilgisayarlara yıkmanın, yani hoşuma gidenleri okuduğum, okuduklarıma göre yenilerinin bulunduğu ve sunulduğu bir dünya bana daha ilginç geliyor. Yazmakla ilgili angaryanın ortadan kalktığı bir dünya.

Bu dünya, yazar olarak kendine bir meslek edinmeye, geçimini sağlamaya çalışanların aleyhine ancak aşkla yazanların lehine bir dünya olacak. Sonunda angaryanın yüzünden hiçbir işinde tutunamayanlar, sadece yaptıkları işi yaparak tutunabilecekler. Olduğun şey olmak mümkün olacak. Mecbur kalmayacaksın.

Geçmiş düşünüyorum ve geleceği. Geldiğimiz yol, gideceğimiz yoldan daha karmaşık geliyor. Geleceğe geçmişten daha yakınız.